QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

Magistrat Dr. Monica Vella LL.D., M.Jur

Il-Pulizija
(Spettur Roderick Agius)

vs

Manuel Galea

Illum, 03 ta' Frar 2021

Il-Qorti;

Rat l-imputazzjoni migjuba kontra:

"**Manuel Galea**, KI 331693M;

Billi inti akkuzat illi:

1. Nhar it-2 ta' Lulju 2019 ghal habta tat-20:30 hrs gewwa dawn il-gzejjer uzajt xi network jew apparat ta' komunikazzjonijiet elettronici fornut minn impriza ghal ghan li ma jkunx dak li jkun gie fornut ghalih, jew tittraskura milli tosserva l-istruzzjonijiet li jkunu mahruga minn impriza

ghall-uzu kif imiss tan-network jew apparat ta' komunikazzjonijiet elettronici jew inkella tuzah b'mod mhux kif imiss; *(Art. 48(1) (d) Kap. 399 tal-Ligijiet ta' Malta)*

U aktar talli fl-istess lok, hin u cirkostanzi permezz ta' xi network jew apparat ta' komunikazzjoni elettronika heddidt li taghmel xi reat; jew ghamilt uzu iehor mhux xieraq bih; *(Art. 49 Kap. 399 tal-Ligijiet ta' Malta)*

U aktar talli fl-istess lok, hin u cirkostanzi insulentajt, heddidt jew ingurjajt bi kliem jew b'mod iehor lil omm it-tifel tieghek, Sharona Attard. *(Art 339(1)(e) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta)*

Il-Qorti hija mitluba li tohrog ordni ta' protezzjoni ai termini ta' l-Artikolu 412A fejn tiprojbixxi lill-imputat milli javvicina lil omm it-tifel tieghu Sharona Attard u kif ukoll il-postijiet li t-tali persuna tiffrekwenta.

Il-Qorti hija mitluba li titratta lill-imputat bhala recediv ai termini ta' l-artikoli 49 u 50 tal-Kapitolu 9 tal-Kodici Kriminali, meta huwa kien gie misjub hati u ikkundannat ghall-reati, b'sentenzi ta' reati Maltin, liema sentenzi saru defenittivi.

Filwaqt li nesebixxi fedina penali u estratt tat-twelid ta' Manuel Galea nitlob li dan il-kaz jigi investigat skond il-Ligi."

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semghet ix-xhieda.

Semghet sottomissjonijiet tal-partijiet.

Rat u qieset il-provi u dokumenti kollha prodotti.

Rat illi l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza.

Ikkunsidrat:

Illi l-imputat qed jigi akkuzat ai termini ta' l-Artikolu 49 tal-Kap 399 tal-Ligijiet ta' Malta li jiddisponi hekk:

"*49. Kull min permezz ta' xi network jew apparat ta' komunikazzjoni elettronika – (a) jhedded li jagħmel xi reat; jew (b) bil-ħsieb li jieħu xi flus jew xi ħaġa oħra, jew biex jagħmel xi gwadann, jew bil-ħsieb li jġiegħel lil ħaddieħor biex jagħmel jew jonqos milli jagħmel xi ħaġa, jhedded li jakkuża jew li jagħmel ilment kontra,jew biex jimmalafama lil dik il-persuna jew xi persuna oħra; jew (ċ) jagħmel użu ieħor mhux xieraq bih, ikun ħati ta' reat taħt dan l-Att u jista', meta jinsab ħati, jeħel multa ta' mhux iżjed minn tlieta u għoxrin elf, mitejn u tlieta u disgħineuro u tlieta u sebgħin ċenteżmu (€23,293.73) u, fil-każ ta' reat permanenti, multa oħra ta' mhux iżjed minn erba' mija*

u ħamsa u sittin euro and u sebgħa u tmenin ċenteżmu (€465.87) għal kull jum li matulu jkompli r-reat;

Iżda sempliċi kliem malafamanti jew dikjarazzjonijiet imlissna jew ippubblikati fuq network ta' komunikazzjonijiet elettroniċi jew apparat u li jkunu jistgħu jagħtu lok għal azzjoni għal malafama jewinġurja skont l-Att dwar il-Midja u l-Malafama m'għandhomx jagħtulok għal reat taħt dan l-Att."

Gurisprudenza u Principji Applikabbli

Illi fil-kawza **Il-Pulizija vs Francis Frendo** il-Qorti qieset it-tifsira tal-kelma theddid u nterpretat il-kelma theddida bhala biza t'aggressjoni futura.

Illi fil-kaz in ezami l-imputat jissottometti illi theddida vera u proprja ma kienx hemm.

Fil-kawza **Il-Pulizija vs Mario Camilleri** l-Qorti rriteniet illi: "*Skond il-gurisprudenza*[1] *'it-theddid ifisser li agent ikun qed jippospetta lil persuna oħra ħsara ingusta*.".

F'sentenza oħra mogħtija mill-istess Qorti iżda diversament preseduta ntqal hekk: '*Meta bniedem, wara kwistjoni li kellu ma ieħor, jieħu atteggjament li jħalli fl-istanti l-impressjoni li hu qiegħed ilesti ruħu għall-glied, dak l-attaggjament jammonta għal minaccja reali u verbali.*'

---

[1] Ara sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali (Inferjuri) tas-7 ta' Lulju 1995 fl-ismijiet 'Il-Pulizija versus Joseph Frendo'.

L-Imħallef Dr. W. Harding 'Karmenu Cutajar versus Pawlu Cassar.' 25 ta' Gunju 1952. Ingħad ukoll li minaccja ma titlifx mis-serjeta' tagħha billi tkun kundizzjonata[2].

L-**Antolisei** jgħid dan li gej dwar il-minaccja:' *e' sufficiente che la minaccia sia tale da turbare la tranquillita' delle persone a cui e' rivolta, come nel caso che taluno dica ad un altro 'ti faro' vedere di che cosa sono capace.*[3]

Illi ghalhekk skont il-gurisprudenza tal-Qrati taghna biex ikun hemm tali theddid is-suggett attiv irid ikun qed jipprospetta – bil-kliem, gesti jew b'mod iehor –xi forma ta' hsara ingusta fil-futur (anke jekk fil-futur immedjat) lis-suggett passiv. Huwa veru li ma hemmx ghalfejn li l-hsara prospettata tkun determinata fis-sens li jigi indikat b'xi grad ta' precizjoni l-interess, guridikament relevanti, tas-suggett passiv li jkun qed jigi minaccat; u f'dan is-sens huwa korrett Antolisei meta jghid: "...e` sufficiente che la minaccia sia tale da turbare la tranquillita` della persona a cui e` rivolta, come nel caso che taluno dica ad un altro: 'ti faro` vedere di che cosa sono capace'".

Il-Qorti tirreferi wkoll ghas-sentenza fl-ismijiet 'Il-Pulizija (Spettur Trevor Micallef) vs Salvatore La Rocca' deciza fis-7 ta' Frar 2019 fejn intqal : "L-element essenzjali ghal sejbien ta' htija taht l-Artikolu 49(a) tal-Kap. 399 huwa li jkun sar theddid li se jsir xi reat u dan bl-uzu ta' network jew apparat elettroniku."

[2] Stella Bugeja vs Rosina Bugeja tal-31 ta' Jannar 1949
[3] 'Antolisei F. (1986) Manuale di Diritto Penale –Parte Speciale' (Milano Giuffre).

L-Artikolu 49(c) tal-Kap. 399 imbaghad jirreferi ghal uzu mhux xieraq tal-apparat elettroniku. Fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Francine Cini** gie ritenut illi "uzu mhux xieraq" ma jfissirx kwalunkwe uzu, jew kull haga taht il-kappa taxxemx, maghduda kull offiza, insult jew kelma zejda, izda ghandha tigi interpretata b'mod ferm aktar ristretta, primarjament fejn si tratt theddid, estorsjoni u attivitajiet illeciti."

It-theddid irid ikollu wkoll il-karatteristika fundamentali li jkun jipprospetta xi forma ta' hsara ingusta.

Kif ikkunsidrat dwar l-Artikolu 49(c) tal-Kapitolu 399 tal-Ligijiet ta' Malta fis-sentenza fl-ismijiet 'Il-Pulizija (Spettur Bernard Charles Spiteri) vs Francine Cini' (Deciza mill-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali nhar l-24 ta' Lulju, 2017) 'Dina d-dicitura hija ben differenti minn dak ikkontemplat fl-Artikolu 48 fejn ilkliem uzat huwa "uzu mhux b'mod kif imiss." Kien dana l-iskop tal-legislatur meta dahlet dina l-emenda fil-ligi permezz tal-Att XXX tal-2007.

Il-Qorti sabiex wiehed jifhem ahjar x'kienet l-intenzjoni tal-legislatur u x'ried partikolarment ifisser bil-kliem 'uzu iehor mhux xieraq' il-Qorti taghmel referenza ghad-dibattitu parlamentari fejn fis-seduta tal-Parlament 'Laqgha nru. 117, ta' nhar it-Tnejn 10 ta' Dicembru 2007' ntqal: "Av. Peter Grech: Bħalissa fil-ligi hemm l-istess pieni, l-istess kappa ħlief sub paragrafi (a) (b) u (c). Bħalissa r-reat huwa li wieħed jagħmel improper use minn apparat ta' komunikazzjoni elettronika. Dan dejjem ftiehem li l-improper use huwa dawn l-affarijiet li hawn fil-paragrafi (a), (b) u (c) jigifieri li wieħed juza apparat biex

jhedded lil ħaddieħor, biex jestorci flus, igiegħel lil ħaddieħor jagħmel xi ħaga illegali jew biex jagħmel harrassing, biex idejjaq lil ħaddieħor. Av. Peter Grech: Issa li gara huwa nqalgħet diffikulta' fil-qorti dwar xi tfisser improper use. Fil-fatt kien hemm sentenza li jekk telephone uzajtu bħala telephone qatt ma nista' nkun għamilt improper use tat-telephone anke jekk uzajtu biex indejjaq lil xi ħadd. Il-bzonn ta' din l-emenda nqala' minħabba dan, biex niccaraw x'ifisser improper use. Tħalliet il-klawsola generali "or makes any other improper use thereof" imma gie izjed specifikat x'ifisser l-improper use, x'għandu jigi projbit, li tuza apparat elettronika għal dawn l-iskopijiet imsemmija."

Minn dan johrog illi l-interpretazzjoni li ghandha tinghata lill-frazi "uzu iehor mhux xieraq" ma jfissirx kwalunkwe uzu, jew kull haga taht il-kappa tax-xemx, maghduda kull offiza, insult jew kelma zejda, izda ghandha tigi interpretata b'mod ferm aktar ristretta, primarjament fejn si tratta theddid, estorsjoni u attivitajiet illeciti. Illi l-Ezekuttiv ghazel b'mod espress illi sa anke jelimina l-fastidju minn taht il-kappa ta' "uzu iehor mhux xieraq" tant li dan is-sub-paragrafu propost ma nghatax il-barka mil-Legislatur u gie eliminat: "(c) pursues a course of conduct which amounts to harassment of another person or which he knows or ought to know amounts to harassment of another person;" Illi n-nota fil-genb tal-Artikolu 49 tal-Kap 399 tkompli taghti sostenn ghall-intepretazzjoni moghtija mill-esponenti tal-intenzjoni tal-legislatur: 'Uzu ta' apparat ta' komunikazzjoni elettronika biex isir theddid.'

Il-Provi

Illi fl-istqarrija tieghu l-imputat[4] jghid li huwa u l-parte civile kien ilhom jargumentaw … "u ghidtilha li kieku inti kont ragel, naqlaghlek rasek ghax fixkiltuli mohhi, mbaghad qaltli pprova missni lili u jien ghidtilha li jien ma kontx ser immissha…"

Il-parte civile xehdet fis-seduta tal-04 ta' Lulju 2019[5], spjegat illi kien ilhom jargumentaw minn fil-ghodu. Spiccat ix-xhieda taghha hekk:

"Qalli umbghad naqlalek rasek u f'hin minnhom qalli ghax inqallek xeba tad-duluri. Ghetli minghand min qalli minghand missierek. Jiena ma nistax noqghod ghal dan it-tehhdid hu. Issa jiena lesta li nahfer, imma ma nistax noqghod ghal dawn it-tehhdid jiena, ghax dan mhux l-ewwel darba li grat. Din tigri kwazi ta' spiss meta ma naqblux, jiena nixtieq li nitkellmu fuq it-tifel imma ma nixtieqx li noqghodu gejjin bil-paroli dejjem hu. Ghaliha u anka ghaliha ghax it-tifel jekk jkun mieghi ha jisma' lili biss nghid lilu u jekk jkun mieghu ha jisma lili ghax gieli qalli hmieg u gieli qalli hekk u gieli qalli hekk."

Fl-istess seduta l-parte civile ddikjarat li trid tahfer lill-imputat[6].

Fix-xhieda tieghu[7] l-imputat jikkonferma li l-incident kien jikkonsisti f'telefonata.

[4] Esebita a folio 11 tal-process.
[5] A folio 29 tal-process.
[6] Fix-xhieda taghha a folio 31 u kif registrat fil-verbal ta' l-istess seduta a folio 3 tal-process.
[7] A folio 48 tal-process.

Ikkunsidrat:

Illi fis-sottomissjonijiet taghha, d-difiza tiehu l-linja li l-fatt li dan kien incident li ma garax fizikament izda gara permezz tat-telefon, allura ma jikkostitwix ir-reat addebitat lill-imputat u fil-fatt tibda s-sottomissjonijiet taghha billi tghid illi "hawn hekk ghandna charge fuq allegat domestic violence".

Illi bir-rispett l-akkuzi addebitati lill-imputat ma humiex dawk ta' vjolenza domestika per se anke jekk mill-fatti jirrizulta li dan kien argument bejn tnejn minn nies li snin ilu kellhom relazzjoni u li minnha ghandhom wild komuni.

L-akkuzi addebitati lill-imputat huma dawk komtemplati mill-Kap. 399 tal-Ligijiet ta' Malta u jirrigwardaw (1) uzu hazin ta' xi network jew apparat ta' komunikazzjonijiet elettronici, (2) theddid li jaghmel reat permezz ta' tali network jew apparat jew uzu iehor mhux xieraq u (3) theddid that l-Artiklu 339 (1) (e) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi l-fatt li sar theddid gie sodisfacentament pruvat kemm mill-istqarrija stess tal-imputat, ghalkemm fl-istess nifs jghid li ma kienx ser imissha, kif ukoll mix-xhieda tal-parte civile.

Illi li dan it-theddid sar permezz tat-telefon gie ukoll pruvat mix-xhieda tal-parte civile u tal-imputat stess li kkonferma li l-incident sar fuq it-telefon.

Illi ghalhekk il-Qorti qeghda ssib lill-imputat hati ta' l-ewwel u tat-tieni akkuzi filwaqt li tikkonsidra li f'dan il-kaz it-tielet akkuza hija kompriza fit-tieni wahda.

Illi fir-rigward tal-akkuza tar-recidiva din ma giet pruvata bl-ebda mod u ghalhekk il-Qorti ma ssibx htija fl-imputat f'dan ir-rigward.

Decide:

Ghaldaqstant il-Qorti qeghda tiddikjara lill-imputat hati ta' l-ewwel, tat-tieni u tat-tielet akkuza, u tiddikjara li t-tielet akkuza fil-kaz in ezami hija kompriza fit-tieni akkuza u ma ssibx lill-imputat hati fir-rigward tar-recidiva. U wara li rat l-Artikoli 48 (1) (d) u 49 tal-Kapitolu 399 tal-Ligijiet ta' Malta, u wara li kkunsidrat li l-imputat ikkollabora mal-pulizija, il-fedina penali netta tal-imputat u l-fattispecie tal-kaz, tqis li fil-kaz in ezami jeżistu l-elementi rikjesti mill-Liġi taħt l-Artikoli 7(2) u 22(1) tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta, tenut kont tax-xorta tar-reat u ċ-ċirkostanzi li seħħew fih, il-Qorti tqis li mhux spedjenti li twaħħal piena, iżda li għandhom jiġu applikati d-disposizzjonijiet tal-istess Artikolu 22 tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta, u konsegwentament il-Qorti qegħda tillibera lill-ħati bil-kundizzjoni li ma jagħmilx reat ieħor matul il-perjodu ta' sitt xhur mil-lum.

Ai termini tal-Artikolu 22(3) tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta il-Qorti fissret lill-imputat Manuel Galea bi kliem ċar u li jinftiehem l-effetti tal-ordni għall-liberazzjoni kondizzjonata fis-sens li jekk jagħmel reat ieħor matul dan il-perjodu ta' liberazzjoni kondizzjonata, il-ħati jkun jista' jingħata sentenza għar-reat oriġinali.

Fiċ-ċirkostanzi tqis li l-piena ideonja għandha tinkludi dik kontemplata fl-Artikolu 383 tal-Kodiċi Kriminali u għalhekk sabiex tipprovdi għas-sigurta' ta' Sharona Attard u sabiex jinżamm il-bon ordni pubbliku, flimkien mal-piena altrimenti komminabbli minn din il-Qorti, wara li rat l-Artikolu 383 tal-Kodiċi Kriminali qegħda torbot lill-ħati taħt obbligazzjoni tiegħu innifsu għall-perjodu ta' sitt xhur mil-lum u dan taħt penali ta' ħames mitt Euro (€500).

Il-Qorti spjegat lill-imputat fi kliem car l-obbligi tieghu skont din is-sentenza u l-konsegwenzi jekk huwa ma jonorax l-istess obbligi u x'jigri u l-konsegnwenzi skont il-ligi jekk huwa jikkomettu reat iehor matul il-perjodu ta' liberazzjoni kundizzjonata.

Magistrat Dr. Monica Vella LL.D, M. Jur.

Angelo Buttigieg
Deputat Registratur